

EHDOTUS ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLOSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 4 §:N MUUTTAMISESTA

1. Ehdotettu muutos

Eläinlääkintähuollosta annetun valtioneuvoston asetuksen (351/2025) 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Hyvinkää poistettaisiin niiden kuntien luettelosta, jotka kuuluvat Helsingin yliopiston ylläpitämän yliopistollisen eläinsairaalan julkisten palvelujen toiminta-alueeseen.

Muutettava asetus ei ole vielä voimassa, vaan se tulee voimaan 1.1.2026 samaan aikaan uuden eläinlääkintähuoltolain (285/2023) kanssa.

2. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Eläinlääkintähuoltolain 18 §:n 1 momentin mukaan yliopistollista eläinsairaala ylläpitävä Helsingin yliopisto tuottaa kuntien järjestämisvastuuseen lain 8 ja 9 §:n mukaan kuuluvia eläinlääkäripalveluja julkisina eläinlääkäripalveluina siinä laajuudessa kuin eläinlääkäreiden koulutuksen ja eläinlääketieteellisen tutkimuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen vaatii. Palveluja tuotetaan eläinsairaalan julkisten palvelujen toiminta-alueella, johon voi kuulua Uudenmaan ja Päijät-Hämeen maakuntiin kuuluvia alueita. Toiminta-alueella sijaitsevat kunnat ovat velvollisia maksamaan yliopistolle korvauksen yliopiston tuottamista palveluista.

18 §:n 5 momenttiin sisältyvän asetuksenantovaltuuden mukaisesti valtioneuvoston asetuksella annetaan kuntajakoon perustuvat tarkemmat säännökset eläinsairaalan julkisten palvelujen toiminta-alueen rajoista.

Valtioneuvosto antoi 18.6.2025 asetuksen eläinlääkintähuollosta, jonka 4 §:n mukaan toiminta-alueeseen kuuluvat kunnat ovat Helsinki, Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi, Mäntsälä, Pukkila, Myrskylä, Orimattila ja Hyvinkää. Luettelo perustui yliopiston ja kuntien välisten sopimusten mukaiseen nykytilanteeseen. Tuotettavien palvelujen laajuus kyseisten kuntien alueilla määräytyy kuntien järjestämisvastuiden ja eläinlääkintähuoltolain 38 §:n 4 momentin säännösten perusteella. Lain voimaantulohetkellä yliopisto olisi toiminut Hyvinkään päivystyspalvelujen tuottajana 3 vuoden ajan, mikä merkitsi, että yliopiston tuleva rooli julkisena palveluntuottajana kattaisi Hyvinkään alueella nämä palvelut.

3. Pääasialliset vaikutukset

Esityksellä ei ole vaikutusta valtiontalouteen.

4. Perustelut

Helsingin yliopiston ja Hyvinkään kaupungin yhteinen näkemys on, ettei Hyvinkään kuuluminen yliopistollisen eläinsairaalan toiminta-alueeseen ole kummankaan osapuolen kannalta tarkoituksenmukaista.

Yliopiston näkökulmasta Hyvinkäältä tuleva potilasaines painottuu liiaksi lemmikkieläimiin. Hyvinkäältä lähinnä oleva Yliopistollisen eläinsairaalan klinikka eli Saaren eläinklinikka Mäntsälässä on painottunut erityisesti tuotantoeläinten hoitoon, minkä vuoksi lemmikkieläinten suuri määrä kyseisen klinikan alueella on opetuksen ja tutkimuksen järjestämisen näkökulmasta epätarkoituksenmukainen. Potilasaineen vääränlaisen

painotuksen ja potilasmäärien takia palvelujen järjestämisen kustannukset yliopistolle ylittäisivät huomattavasti niiden kustannusten tason, jotka Hyvinkään kaupungille aiheutuisivat, jos palvelut järjestettäisiin kunnallisena toimintana.

Hyvinkää myös eroaa muista toiminta-alueeseen kuuluvista kunnista siinä suhteessa merkittävästi, että se on ollut sopimuksen perusteella eläinsairaalan tuottamien päivystyspalvelujen piirissä vain vajaat 3 vuotta, kun taas muut toiminta-alueen kunnat ovat olleet eläinsairaalan palvelujen piirissä kauemmin, jopa useita vuosikymmeniä.

5. Valmistelu ja kuulemiset

Asetusluonnos on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Syyskuun alussa maa- ja metsätalousministeriö sai Hyvinkään kaupungilta tiedon Helsingin yliopiston ja Hyvinkään kaupungin elokuussa 2025 käymistä neuvotteluista, joissa todettiin, ettei yliopistollisella eläinsairaalla olleen väliaikaisen palveluntuottajan roolin muuttuminen pysyväksi ole kummankaan etu.

Maa- ja metsätalousministeriö järjesti 15.9.2025 kokouksen, johon kutsuttiin yliopistollisen eläinsairaalan toiminta-alueeseen kuuluvien kuntien edustajat. Tilaisuuden yhtenä tarkoituksena oli keskustella ehdotuksesta rajata Hyvinkään kaupunki toiminta-alueen ulkopuolelle. Kokouksessa kävi ilmi, että muiden kuntien ja yliopiston välisissä neuvotteluissa ei ole ilmennyt vastaavia ongelmia kuin Hyvinkäätä koskevien päivystyspalvelujen tuotannon osalta, eivätkä kuntien edustajat vastustaneet ehdotusta.

Maa- ja metsätalousministeriö järjesti lisäksi 26.9.2025 kokouksen, johon kutsuttiin Helsingin yliopiston ja yliopistollisen eläinsairaalan edustajat. Tilaisuudessa saatiin vahvistus Hyvinkään ilmoittamasta tilannekuvasta ja siitä, että osapuolten tahtotila asetuksen 4 §:n rajaamisesta on yhteinen.

Edellä mainitut kuulemiset huomioon ottaen asiassa ei ole katsottu tarpeelliseksi järjestää erillistä lausuntokierrosta.

6. Asetuksen voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2026 eli samaan aikaan kuin muutettava valtioneuvoston asetus eläinlääkintähuollosta ja eläinlääkintähuoltolaki.